

ČVS:ORP- 193/4-VYS-B2-2020

V Bratislave dňa 11.03.2020

U Z N E S E N I E

Podľa § 197 ods.1 písm.d) Trestného poriadku trestné oznámenie Radovana Kazdu a Juraja Petroviča vo veci podozrenia z úmyselného prečinu ohováranie podľa § 373 ods.1, ods.2, písm.c) Trestného zákona, ktorého sa mali dopustiť Robert Fico a strana SMER-SD tým, že na facebookových stránkach <https://www.facebook.com/robertficosk/> a <https://www.facebook.com/smersd/> zverejnili videá, ktoré podľa oznamovateľov mali obsahovať nepravdivé údaje týkajúce sa výrokov Andreja Kisku a Richarda Sulíka ako predstaviteľov opozičných politických strán

o d m i e t a m, nakoľko nie je dôvod na začatie trestného stíhania, alebo na postup podľa ustanovenia § 197 ods.2 Trestného poriadku.

O d ô v o d n e n i e

Dňa 25.02.2020 bolo cestou Okresnej prokuratúry Bratislava II odstúpené na OKP OR PZ Bratislava II trestné oznámenie Radovana Kazdu a Juraja Petroviča zo dňa 03.02.2020, ktoré podali osobne na Generálnu prokuratúru SR vo veci podozrenia z úmyselného prečinu ohováranie podľa § 373 ods.1, ods.2, písm.c) Trestného zákona, ktorého sa mali dopustiť Robert Fico a strana SMER-SD tým, že na facebookových stránkach <https://www.facebook.com/robertficosk/> a <https://www.facebook.com/smersd/> zverejnili videá, ktoré podľa oznamovateľov mali obsahovať nepravdivé údaje týkajúce sa výrokov Andreja Kisku a Richarda Sulíka ako predstaviteľov opozičných politických strán.

Oznamovatelia vo svojom trestnom oznámení uviedli nasledovné : „ Týmto dávame podnet na prešetrenie podozrenia, že prišlo k spáchaniu trestného činu ohovárania podľa § 373 Trestného zákona (ďalej len "TZ"). K naplneniu skutkovej podstaty tohto trestného činu mohlo podľa nášho názoru prísť v súvislosti s niektorými videami zverejnenými na facebookovej stránke Robert Fico <https://www.facebook.com/robertficosk/> a na facebookovej stránke SMER-SD <https://www.facebook.com/smersd/>. Konkrétne ide o nasledovne videá:1. Video „ Kiska, zabudni na svoj plán. Nedovolíme ti navoziť imigrantov na Slovensko !“ , uverejnené na facebookovej stránke Róbert Fico dňa 14. januára 2020 a v rovnaký deň aj na facebookovej stránke SMER-SD. Video je prezentované ako „ Kiskova vízia pre Slovensko“ a uvádza sa v ňom: „ Ako nový premiér všetkým ukážem, že sme moderná a bohatá krajina. Prijmeme tisíce imigrantov a týmto ľudom máme morálnu povinnosť pomôcť a podeliť sa s nimi o naše bohatstvo. Na návšteve afrických krajín som videl masy odhodlaných mladých chalanov, ktorí chcú byť aj vašimi susedmi. Vďaka nim aj vy budete pracovať len do stredy. Za pôžičku na lyžovačku. Vidíme sa na svahoch." Uvedené tvrdenia sú prezentované tak, ako keby ich hovoril Andrej Kiska, predseda politickej strany Za ľudí. Video na stránke Robert Fico: <https://www.facebook.com/watch/?v=489383205308105>. Video na stránke SMER-SD: <https://www.facebook.com/watch/?v=489378305308595>. 2.Video „ Toto sa stane na Slovensku počas hádok opozície!“, uverejnené na stránke Robert Fico dňa 21. januára 2020 a v rovnaký deň aj na stránke SMER-SD. Video je uvedené vetou „ Predstavte si, čo sa stane, keď bude vládnuť opozícia". Okrem iného sa v ňom tvrdí: „ Vpustia na Slovensko státisíce imigrantov, pripraví ľudí o sociálne istoty, zlegalizujú drogy, sprivatizujú zdravotníctvo. " Uvedené tvrdenia sú prezentované ako ciele opozičných politických strán, ktoré majú v úmysle zrealizovať po víťazstve

vo voľbách a zostavení vlády. Video na stránke Robert Fico: <https://www.facebook.com/watch/?v=1101418923578775>. Video na stránke SMER-SD: <https://www.facebook.com/watch/?v=1101406296913371>. 3. Video „VYZÝVAM VÁS PÁN KISKA, POĎTE DO DEBATY“, uverejnené na stránke Robert Fico dňa 30. januára 2020 a v rovnaký deň aj na stránke SMER-SD. V úvode videa je použité vyjadrenie Andreja Kisku z relácie Na telo s Michalom Kovačičom zo dňa 19. januára 2020: „Je našou morálnou povinnosťou ako úspešnej, skutočne úspešnej krajiny, pomôcť zopár stovkám, možno tisíckam ľudí, ktorí utekajú pred vojnou a násilím.“ Následne reaguje Robert Fico: „Pán Kiska, asi pred týždňom ste mali vyjadrenie, že v prípade účasti vo vláde by ste privítali na Slovensku stovky, možno tisíce migrantov. Mój názor poznáte, som absolútne proti ! Títo ľudia by na Slovensku ohrozovali bezpečnosť našich občanov, vytvárali by možno moslimské komunity, ktoré kompletne menili charakter štátu. Ale som pripravený sa o tom s vami baviť. Ak to chcete vysvetliť, nech sa páči, som pripravený kedykoľvek s vami zviest' televízny duel. A verím , že ktorákoľvek televízia na Slovensku by takýto duel zverejnila.“ Video na stránke Robert Fico: <https://www.facebook.com/watch/?v=231216984542397>. Video na stránke SMER-SD: <https://www.facebook.com/watch/?v=231223007875128>. 4. Video „ Čoho sa bojíte pán Kiska“, uverejnené na stránke Robert Fico dňa 30. Januára 2020. Vo videu vystupuje Robert Fico, ktorý tvrdí: „, Pán Kiska, včera a dnes som bol vo Zvolene, vo Veľkom Krtiši, v Rimavskej Sobote, v Poltári a všetci sa pýtajú na váš úžasný plán dotiahnuť na územie Slovenska tisíce migrantov. Čoho sa bojíte? Tak poďte so mnou do televízie a povedzte ľuďom, napríklad v Poltári, alebo Rimavskej Sobote, že chcete tisíce migrantov, najmä moslimov tu chovať na území Slovenska, dávať im peniaze , možno na úkor 13.dôchodku, ktorý chceme našim dôchodcom dať. Poďte , ja chápem, že nie ste samostatný, že na všetko potrebujete súhlas od pána Sorosa, tak mu prosím láskavo zavolajte, že či by vás pustil v nedeľu do tej televízie. Ja sa veľmi na tento súboj teším. Video na stránke Robert Fico: <https://www.facebook.com/watch/?v=1239532356232598>. 5. Video „MIMORIADNA SPRÁVA: Unikol Sulikov program!“, uverejnené na stránke SMER-SD dňa 11. januára 2020. Video je prezentované ako „ Sulikova vízia pre Slovensko“ a uvádza sa v ňom: „ Ako nový minister financií zavediem 6-dňový pracovný týždeň a zruším polovicu štátnych sviatkov. Vďaka tomu budú ľudia pracovať viac a ekonomike sa bude dariť. A pamätajte, teplé rožky budú aj na Vianoce. Ekonomika sa nemôže zastaviť len preto, že ľudia chcú tráviť čas s rodinou cez víkendy a sviatky. Ak sú podnikatelia spokojní, spokojní som aj ja. Presadíme 6-dňový pracovný týždeň a zrušíme polovicu štátnych sviatkov. “ Uvedené tvrdenia sú prezentované tak, ako keby ich hovoril Richard Sulík, predseda politickej strany Sloboda a Solidarita (SaS). Video na stránke SMER-SD: <https://www.facebook.com/watch/?v=622115068562031>. Podľa § 373 ods. 1 TZ „ Kto o inom oznámi nepravdivý údaj, ktorý je spôsobilý značnou mierou ohroziť jeho vážnosť u spoluobčanov, poškodiť ho v zamestnaní, v podnikaní, narušiť jeho rodinné vzťahy alebo spôsobiť mu inú vážnu ujmu, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.“ Podľa § 373 ods. 2 TZ „ Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a) a spôsobí ním značnú škodu, b) z osobitného motívu, c) verejne, alebo d) v podnikaní závažnejším spôsobom konania. “ Nepravdivými údajmi sú podľa nášho názoru nasledovne tvrdenia: 1. „ Prijmeme tisíce imigrantov a týmto ľuďom máme morálnu povinnosť pomôcť a podeliť sa s nimi o naše bohatstvo. Na návšteve afrických krajín som videl masy odhodlaných mladých chalanov, ktorí chcú byť aj vašimi susedmi.“ (video č.1) Toto tvrdenie sa pokúša vyvolať dojem, že predseda strany Za ľudí Andrej Kiska chce na Slovensko prijať tisíce imigrantov, najmä z afrických krajín, dokonca, že ide o jeho výroky. Nič také pritom nepresadzuje Andrej Kiska, ani politická strana Za ľudí. 2. „ Vpustia na Slovensko státisíce imigrantov. “ (video č.2) Toto tvrdenie sa pokúša vyvolať dojem, že opozičné strany majú v pláne vpustiť na Slovensko státisíce imigrantov, pričom ani jedna z opozičných politických strán nemá takýto zámer, ani nič také neplánuje. 3. „ Pán Kiska, asi pred týždňom ste mali vyjadrenie, že v prípade účasti vo vláde by ste privítali na Slovensku stovky, možno tisíce migrantov. “ (video č.3) Toto tvrdenie sa pokúša vyvolať dojem, že Andrej Kiska má v prípade účasti vo vláde zámer prijať na Slovensko tisíce migrantov. Nič také pritom nepresadzuje

Andrej Kiska, ani politická strana Za ľudí. Vo videu je použité aj vyjadrenie Andreja Kisku „ Je našou morálnou povinnosťou ako úspešnej, skutočne úspešnej krajiny, pomôcť zopár stovkám, možno tisíckam ľudí, ktorí utekajú pred vojnou a násilím.“ Toto tvrdenie je však vytrhnuté z kontextu a prekrútené. Nejde o vyjadrenie Andreja Kisku týkajúce sa jeho zámerov v prípade účasti strany Za ľudí vo vláde, ale o jeho odpoveď na divácku otázku vysvetľujúcu jeho staršie vyjadrenie z čias utečeneckej krízy, keď bol ešte prezidentom Slovenskej republiky. Prezident SR Andrej dňa 7. septembra 2015 vo vyhlásení k téme utečencov okrem iného uviedol: „ Hovorilo sa u nás v posledných mesiacoch aj o tom, či sme schopní a ochotní prijať na Slovensko niekoľko sto alebo niekoľko tisíc ohrozených ľudí, alebo či si v protiklade s tým zachováme bezpečnosť. V takomto protiklade však otázka nestála a nestojí, lebo takýto počet ľudí utekajúcich pred vojnou a násilím, ktorých by sme u nás prichýlili, nemôže rozvrátiť našu vnútornú bezpečnosť.“ Vyhlásenie prezidenta Kisku k téme utečencov, 7. septembra 2015: <https://www.prezident.sk/article/vyhlasenie-prezidenta-kisku-k-terne-utecencov/>. V relácii Na telo dňa 19. januára 2020 odpovedal Andrej Kiska na divácku otázku, ktorá sa týkala jeho vyjadrení z roku 2015. Otázka znela: „ Chcem sa opýtať pána Kisku, či si nemyslí, že moderný štát z nás spravia migranti, ako to povedal v jednom rozhovore, kde povedal, citujem: „ Musíme ukázať, že sme moderný a vyspelý štát a prijať pár tisíc migrantov !“ Andrej Kiska v odpovedi na divácku otázku uviedol: „ Určite som nepovedal migrantov, nikdy som nepoužíval slovo migranti, používal som slovo utečenci. Hovoril som o tom, že je našou morálnou povinnosťou ako úspešnej krajiny pomôcť zopár stovkám, možno tisíckam ľudí, ktorí utekajú pred vojnou a násilím. Tak ako tu prišlo tých 120 asýrskych kresťanov z Iraku, tak takto pomôcť, ukázať, že tak ako od nás utekali desiatky tisíc ľudí na Západ, tak teraz prijať zopár ľudí podľa mňa našou morálnou povinnosťou je, tých, čo utekajú pred vojnou.“ Relácia Na telo, 19. 1. 2020: <https://www.facebook.com/NatelosMichalomKovacicomTVMarkiza/videos/1187010322421161>. Vo videu č.3 je vystrihnutá iba časť výpovede Andreja Kisku, a to takým spôsobom, že zamlčiava, že ide o jeho vyjadrenie k tomu, čo hovoril v roku 2015, ale ho nepravdivo prezentuje ako aktuálne vyjadrenie súčasných zámerov Andreja Kisku, čo je ešte umocnené nasledujúcim vyjadrením Roberta Fica „ Pán Kiska, asi pred týždňom ste mali vyjadrenie, že v prípade účasti vo vláde by ste privítali na Slovensku stovky, možno tisíce migrantov.“ Kým Andrej Kiska hovoril v roku 2015 o utečencoch pred vojnou, Robert Fico mu v rozpore s realitou pripisuje zámer aktuálne „privítať“, na Slovensku migrantov, pričom za migrantov sú považovaní predovšetkým ekonomickí migranti, čím dochádza k ďalšej manipulácii a významovému skresleniu Kiskovho výroku. 4. „ Pán Kiska, včera a dnes som bol vo Zvolene, vo Veľkom Krtuši, v Rimavskej Sobote, v Poltári a všetci sa pýtajú na váš úžasný plán dotiahnuť na územie Slovenska tisíce migrantov. Čoho sa bojíte? Tak poďte so mnou do televízie a povedzte ľuďom napríklad v Poltári, alebo Rimavskej Sobote, že chcete tisíce migrantov, najmä moslimov tu chovať na území Slovenska, dávať im peniaze, možno na úkor 13. Dôchodku, ktorý chceme našim dôchodcom dať.“ (video č. 4) Toto tvrdenie Roberta Fica sa pokúša vyvolať dojem, že Andrej Kiska má plán dotiahnuť na územie Slovenska tisíce migrantov, najmä moslimov, čo je nepravdivá informácia, keďže Andrej Kiska žiadny takýto plán nemá. 5. „ Ako nový minister financií zavediem 6-dňový pracovný týždeň a zruším polovicu štátnych sviatkov. Presadíme 6-dňový pracovný týždeň a zrušíme polovicu štátnych sviatkov.“ (video č. 5). Tieto tvrdenia sú pripisované Richardovi Sulíkovi a pokúšajú sa vyvolať dojem, že zámerom Richarda Sulíka a strany Sloboda a Solidarita je zaviesť 6-dňový pracovný týždeň a zrušiť polovicu štátnych sviatkov. Uvedená informácia je nepravdivá, pretože takéto zámery nemá SaS vo svojom volebnom programe, ani ich SaS, ani Richard Sulík nepresadzujú. Všetky vyššie uvedené tvrdenia možno považovať za oznámenie nepravdivého údaju, pretože nejde o vyslovenie názoru alebo hodnotiaceho úsudku o zámeroch opozičných politikov zo strany Roberta Fica alebo strany SMER-SD, ale o prezentovanie uvedených tvrdení ako názorov, zámerov, či výrokov Andreja Kisku (videa č. 1, 3 a 4), Richarda Sulíka (video č. 5) a predstaviteľov opozičných strán (video č. 2). Nejde o obrazné vyjadrenia, preháňanie, dramatizovanie, či interpretáciu, ale o vedomé vyvolávanie dojmu, že ide o faktické tvrdenia politických oponentov. Ak by sa podobné vyjadrenia pripisujúce politickým oponentom vymyslené výroky objavili napr. v diskusii, alebo v odpovedi na novinársku otázku, bolo by ich

teoreticky možné vysvetliť aj tým, že ide o nepresnosť, omyl, zlé zapamätanie si vyjadrenia niekoho iného. V tomto prípade však ide o vopred pripravené, profesionálne spracované a mohutnou reklamou podporené videá ako produkty volebnej kampane. Je zjavné, že zámerom oznámenia týchto nepravdivých údajov a šírenia nepravdivých informácií je poškodiť politických protivníkov v očiach voličov, ohroziť ich vážnosť u spoluobčanov a spôsobiť im inú vážnu ujmu v podobe odradenia voličov od voľby týchto politických strán, a to na základe šírenia nepravdivých údajov o nich. Vzhľadom na to sa domnievame, že predmetným konaním (výrobou a šírením uvedených videí) je naplnená skutková podstata trestného činu Ohováranie podľa § 373 ods. 1 TZ. Rovnako považujeme za evidentné, že v prípade, že predmetne konanie je trestným činom, je naplnená aj skutková podstata trestného činu podľa § 373 ods. 2 písmo c) TZ, pretože skutok bol spáchaný verejne (na sociálnych sieťach). Vzhľadom na vyššie uvedené Vás žiadame preveriť, či výrobou a šírením predmetných videí Roberta Fica a strany SMER-SD nebola naplnená skutková podstata trestného činu Ohováranie podľa § 373 ods. 1 a 2 TZ.

Trestného činu ohovárania v zmysle príslušného ustanovenia Trestného zákona sa dopustí ten, kto o inom oznámi nepravdivý údaj, ktorý je spôsobilý značnou mierou ohroziť jeho vážnosť u spoluobčanov, poškodiť ho v zamestnaní, v podnikaní, narušiť jeho rodinné vzťahy alebo spôsobiť mu inú vážnu ujmu. Toto ustanovenie poskytuje ochranu cti a dobrej povesti človeka pred ohováraním, ktoré môže vážnym spôsobom narušiť občianske spolužitie. Objektívna stránka tohto trestného činu spočíva v oznámení nepravdivého údaja o inom, ktorý je spôsobilý ohroziť jeho vážnosť u spoluobčanov, najmä poškodiť ho v zamestnaní alebo v podnikaní, narušiť jeho rodinné vzťahy alebo spôsobiť mu inú vážnu ujmu. Oznámením nepravdivého údaja je oznámenie informácie o inom, ktorá je v rozpore so skutočnosťou, hoci len jednej osobe odlišnej od ohováraného, za predpokladu, že táto správa je spôsobilá značnou mierou ohroziť jeho vážnosť u spoluobčanov. Vyžaduje sa aby, nepravdivý údaj bol spôsobilý značnou mierou ohroziť vážnosť dotknutej osoby u spoluobčanov, čo treba hodnotiť podľa okolností konkrétneho posudzovaného prípadu, najmä vzhľadom na postavenie dotknutej osoby, jej charakterové a mravné vlastnosti, ďalej na povahu oznámenia údaja, okolnosti oznámenia, rozšírenie takejto informácie a pod. Zákon uvádza nasledovné príklady možného ohrozenia vážnosti dotknutej osoby: poškodenie v zamestnaní, za ktoré sa považuje napríklad možnosť preradenia na nižšiu alebo menej zodpovednú funkciu alebo možnosť výpovede a pod., alebo poškodenie v podnikaní, ktorým sa rozumie napríklad väčší úbytok zákazníkov alebo strata zákazky a pod., ďalej zákon uvádza narušenie rodinných vzťahov, ktorými sa rozumie možnosť rozvratu manželstva, narušenie vzťahov medzi rodičmi a deťmi, resp. príbuznými a pod., ďalej zákon uvádza inú vážnu ujmu, ktorou sa rozumie zmarenie dôležitej zmluvy, či ohrozenie politickej kariéry. Toto ustanovenie poskytuje ochranu cti a dobrej povesti človeka pred ohováraním, ktoré môže vážnym spôsobom narušiť občianske spolunažívanie. Česť je mravná hodnota človeka v spoločnosti. Predmetom útoku je iba jednotliviec. Toto ustanovenie nechráni kolektívy, úrady, právnické osoby, orgány a podobne. Na naplnenie subjektívnej stránky trestného činu ohovárania sa vyžaduje, aby páchatel vedel o nepravdivosti rozširovaného údaja a o tom, že ním môže v značnej miere ohroziť vážnosť iného u spoluobčanov. Nepostačuje, aby páchatel mal v tomto smere len eventuality úmysel (§ 16 Trestného zákona).

Trestným činom podľa platného Trestného zákona je čin nebezpečný pre spoločnosť, ktorého znaky sú uvedené v Trestnom zákone. Ak sa má o trestnom čine konať, musia byť splnené všetky znaky, t.j. čin musí spadať pod znaky niektorých ustanovení osobitnej časti Trestného zákona a súčasne musí obsahovať zákonom požadovaný stupeň nebezpečnosti pre spoločnosť.

Znaky uvedené v trestnom zákone sú formálnou podmienkou trestného činu. Aby sme určité ľudské konanie mohli charakterizovať ako trestný čin, musí obsahovať súhrn objektívnych a subjektívnych znakov. Súhrn týchto znakov tvorí skutkovú podstatu trestného činu, pričom na to aby boli dané predpoklady trestnej zodpovednosti, musia byť naplnené všetky obligatórne znaky skutkovej podstaty, t.j. objekt, objektívna stránka, subjekt a subjektívna stránka. Ak chýba ktorýkoľvek z nich, nejde o trestný čin.

Predmetom útoku u trestného činu ohovárania je jednotlivец, toto ustanovenie nechráni právnické osoby a kolektívy a teda ani politické strany . Z trestného oznámenia oznamovateľov / kandidátov na poslancov NR SR za stranu Sloboda a Solidarita / je zrejmé, že toto podali za účelom ochrany strany Sloboda a Solidarita v predvolebnom boji , teda v danom prípade absentuje objekt trestného činu.

V prípade, že niektorými uvedenými skutočnosťami, ktoré sú obsahom trestného oznámenia mohlo dôjsť k poškodeniu osôb uvedených v trestnom oznámení u osôb, ktoré sa oboznámili s citovanými príspevkami a k ich morálnej ujme, nenarušilo im to však rodinné vzťahy, ani ich to nepoškodilo v zamestnaní – neboli preradený na inú prácu, nikto im týmto konaním nezmaril podpis zmluvy ani politickú kariéru. Nakoľko v predvolebnom boji dochádza často k vzájomnému osočovaniu predstaviteľov politických strán , bez ďalšej iniciácie k ich uskutočneniu nezakladajú trestno – právny základ. Úlohou trestno – právneho konania orgánov činných v trestnom konaní a súdov nie je v nahrádzaní občiansko – právneho konania. V danom prípade by došlo k spochybneniu nutnosti existencie občiansko - právneho konania a občianských súdov. Trestno – právne konanie je „ultima ratio“ t. j. posledná možnosť na obranu celospoločenských práv a záujmov. Konanie o morálnej ujme je jednoznačne záležitosťou občiansko – právneho konania. Podľa § 8 Trestného zákona, trestný čin je protiprávny čin, ktorého znaky sú uvedené v tomto zákone (č. 300/2005 Z. z.), ak tento zákon neustanovuje inak.

Kedže v danom prípade sa nepodarilo preukázať naplnenie všetkých znakov skutkovej podstaty trestného činu ohovárania podľa § 373 ods.1, ods.2, písm.c) Trestného zákona a to tak po objektívnej aj subjektívnej stránke, a ani iného trestného činu , uvedeného v osobitnej časti Trestného zákona, rozhodol som tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia, ktoré týmto považujem za odôvodnené.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú je možné podať u vyšetrovateľa PZ do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia, sťažnosť nemá odkladný účinok.

Vyšetrovateľ PZ:
mjr. Ing. Okkel